

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กฎกระทรวง ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2524) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.2522. ราชกิจจานุเบกษา 98 (25 ธันวาคม 2524).
- กฎกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2524) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.2522. ราชกิจจานุเบกษา 99 (11 กุมภาพันธ์ 2525)
- กฎกระทรวง ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2524) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.2522. ราชกิจจานุเบกษา 99 (11 กุมภาพันธ์ 2525)
- กฎกระทรวง ฉบับที่ 20 (พ.ศ.2524) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.2522. ราชกิจจานุเบกษา 99 (26 ธันวาคม 2525)
- กรองทิพย์ ศรีตะไทรฤๅ. ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่น่าสนใจ. จุลสารสภาวะแวดล้อม 7 (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2531) : 30.
- กลุณ ธนาพงศธร. หลักการกำหนดนโยบายของรัฐ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2520.
- แก้วสรร อติโพธิ และสรพล สันติไกรพจน์. สภาวะและปัญหาปัจจุบันของระบบรัฐสภาไทย เอกสารสรุปผลสัมมนา เรื่อง ปัญหารัฐธรรมนูญและสถาบันการเมืองในสภาวะการณปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร : คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2520.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (2520-2524). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์, 2520.
- _____ . แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (2525-2529). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2530.
- _____ . แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (2530-2534). กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์ไพบูลย์ โนเตด โปรดักชั่น, 2530.
- _____ . แผนสิ่งแวดล้อมสำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (2525-2529) : รายงานต่อคณะกรรมการวางแผนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และประสานแผนสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2524.
- คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ, สำนักงาน. ความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม.

- กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ, 2530.
- ..... รายงานคุณภาพอากาศและเสียงในประเทศไทย 2532. กรุงเทพมหานคร :
สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ, 2533.
- ..... มลพิษทางอากาศจากรถยนต์. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการ
สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ, 2530.
- ..... รายงานอากาศเสียจากรถใหม่. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการ
สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ, 2530.
- จรรยา ศัลยพงษ์. รูปแบบของกฎหมายสิ่งแวดล้อม. วิทยานิพนธ์ปริญฎคามหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒน์ศักดิ์. การร่างกฎหมาย. วารสารกฎหมายปกครอง 7 (เมษายน
2531) : 25.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. รัฐกับสังคม : ไตรลักษณ์รัฐไทยในพุทธสังคมสยาม. กรุงเทพมหานคร
: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ชัชวาลย์ คานาโอกะ และวิวัฒน์ ตัมพะพานิชกุล. มลภาวะอากาศ. กรุงเทพมหานคร :
บริษัท ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด, 2530.
- ศันยาศ ศรีสัมพันธ์. คำทบทวนในกรณีสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ. วิทยานิพนธ์ปริญฎคามหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- ธเรศ ศรีสถิตย์. ปฏิกิริยาเรือนกระจก (Greenhouse Effect) และการสูญเสีย
โอโซนที่ห่อหุ้มโลก. จุลสารสภาวะแวดล้อม 8 (มีนาคม-เมษายน 2532)
: 42.
- นาท ดันตวิรัตน์ และพลทรัพย์ สมุทรสาคร. วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมและการบริหาร
ทรัพยากร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2528.
- น้อม งามนิสัย. ปัญหามนุษย์กับภาวะแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษรวัฒนา,
2532
- บวรศักดิ์ อารธรรมไธ. กฎหมายกับสถาบันการเมือง. ในเอกสารสอนวิชากฎหมายกับการ
เปลี่ยนแปลงของสังคม หน้าที่ 1-7. หน้า 272. 2 เล่ม.
กรุงเทพมหานคร : บริษัทสารมวลชนจำกัด, 2528
- ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง เกณฑ์ของก๊าซและควันที่เกิดจากเครื่องยนต์
งานของรถ. รวมระเบียบปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.
2522 เล่ม 3 : 479.
- ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการพลังงาน เรื่อง กำหนดวิธีวัดไอเสีย
จากท่อไอเสียของรถยนต์. ราชกิจจานุเบกษา 97 (4 มีนาคม 2533).
- ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 16. ราชกิจจานุเบกษา 88 (9 ธันวาคม 2514).

ประกาศเจ้าพนักงานจราชกรั้วราชอาณาจักร เรื่อง การใช้เครื่องวัดควันและเสียงดังของ
รถยนต์และรถจักรยานยนต์. ราชกิจจานุเบกษา 88 (28 ธันวาคม 2514).

ประกาศเจ้าพนักงานจราชกรั้วราชอาณาจักร เรื่อง เพิ่มเติมการใช้เครื่องวัดควันและ
ระดับเสียงของรถยนต์และรถจักรยานยนต์. ราชกิจจานุเบกษา 89
(25 กรกฎาคม 2515).

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานค่าควันดำ
และค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ ที่ยินยอมให้ระบายออกจากท่อไอเสียของ
รถยนต์ได้. ราชกิจจานุเบกษา 97 (4 มีนาคม 2523).

บุญเรือง บุญศักดิ์. สิทธิมนุษยชนกับสิ่งแวดล้อม. รัฐสภาสาร 33 (พฤษภาคม 2528).

พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.2522. ราชกิจจานุเบกษา 96 (21 มีนาคม 2523).

พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2523. ราชกิจจานุเบกษา 97
(15 ตุลาคม 2523).

พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522. ราชกิจจานุเบกษา 96 (29 มกราคม 2523).

พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.2522. ราชกิจจานุเบกษา 96 (12 พฤษภาคม 2522).

โกศล พลกุล. ปัญหาและข้อคิดบางเรื่องจากรัฐธรรมนูญไทย. กรุงเทพมหานคร :
ศูนย์การพิมพ์พลชัย, 2529

มันส์ สวรรธ. นิเวศวิทยาของมนุษย์. โอเดียนส์ไตร์, 2525.

มยุร วิเศษกุล. นิเวศวิทยา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ศรีสาเกตพร้าว, 2518.

มาลี บานชื่น. พลังงานและมลพิษ. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, 2514

เลขาธิการรัฐสภา, สำนักงาน. บันทึกการประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและ
รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่...) พ.ศ. ... ครั้งที่ 65/2521.

กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา, 2521.

..... . บันทึกการประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
แห่งชาติ (ฉบับที่...) พ.ศ. ... ครั้งที่ 65/2521. กรุงเทพมหานคร :

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา, 2521.

..... . บันทึกการประชุมพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2517

หมวด 5 แนวนโยบายแห่งรัฐ, ครั้งที่ 56/2517. กรุงเทพมหานคร :

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา, 2517.

วงศ์พันธ์ ลิ้มปเสนีย์ นิตยา มหามล และธีระ เกรอด. มลภาวะอากาศ. กรุงเทพมหานคร
: สำนักพิมพ์ฟ้าลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

วรพจน์ วิศรุตพิชญ์. การควบคุมการใช้ที่ดินทางปกครองโดยองค์การตุลาการ. วารสาร

กฎหมายปกครอง 8 (2532) : 33

วิฑิต มั่นตราภรณ์. สิทธิมนุษยชนและสิทธิปวงชน แสงสว่างจากความขุ่นมัว. วารสาร

กฎหมาย 11 (กรกฎาคม-กันยายน 2530) : 138.

วิชฌ เครื่องงาม. กฎหมายรัฐธรรมนูญ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : แสงสุทธิ
การพิมพ์, 2530.

_____. สิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ. รัฐสภาสาร 38 (มกราคม 2533) : 13.

วีระ โลจายะ. กฎหมายสิทธิมนุษยชน. กรุงเทพมหานคร : แสงจันทร์การพิมพ์, 2531.

ศุภวิทย์ เปี่ยมพงศ์สานต์. ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อโลก. ใน เอกสารการสอนชุด
วิชากฎหมายสิ่งแวดล้อม หน่วยที่ 1-6. หน้า 43. 2 เล่ม.

กรุงเทพมหานคร : ฝ่ายการพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2528.

สมยศ เชื้อไทย. การกระทำทางปกครอง. วารสารนิติศาสตร์ 17 (กันยายน 2530) : 69.

สุนีย์ มัลลิกะมาลัย และคณะ. การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งกองทุนทดแทนความ
เสียหายต่อสุขภาพจากมลพิษ. รายงานผลการวิจัย, คณะนิติศาสตร์ร่วมกับ
สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมูลนิธิกสิกรรม, 2531.

สวัสดี สุคนธรังสี. รัฐประศาสนนโยบายกับมหิมหาชน. ใน กลอน ธนาพงศธร

(บรรณาธิการ) นโยบายของรัฐ. หน้า 278. กรุงเทพมหานคร :

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2522.

สำนักข่าวสารญี่ปุ่น. ความรู้เกี่ยวกับญี่ปุ่น : รัฐธรรมนูญแห่งญี่ปุ่น. กรุงเทพมหานคร :

สำนักข่าวสารญี่ปุ่น, 2517. (อัดสำเนา)

อมร จันทรสมบูรณ์. บทบาทของนักกฎหมายในการวางกฎเกณฑ์เพื่อความเป็นธรรมในสังคม.

นิติศาสตร์ปริทัศน์ 1 (2516) : 8-21.

_____. LAW ENFORCEMENT : มิตที่ 3 ของกฎหมาย. วารสารกฎหมายปกครอง 9

(เมษายน 2533) : 11.

อำนาจ วงศ์บัณฑิต. การเปลี่ยนแปลงภาวะการพิสูจน์เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของ

COMMON LAW. ในคดีสภาพแวดล้อมเป็นพิษในคานาดา. วารสารนิติศาสตร์

16 (กันยายน 2529) : 166.

หนังสือภาษาต่างประเทศ

Bartelmus, Peter. Environment and development. Massachusetts :

Allen & University, 1986.

Sharp, Clifford and Jennings, Tony. Transport and The Environment,

1976.

Corwin, Edward S. The constitution and what it means today. 13th

- ed. New Jersey : Princeton University Press, 1974.
- Environment Agency. Environmental law and regulations in Japan.
Japan : Environment Agency, 1976.
- _____. Japan environment summary 1973-1982. Japan : Environment
Agency, 1983.
- _____. Quality of the environment in Japan 1976. Japan :
Environment Agency, 1976.
- Mallikamari, Sunee. Pollution Related Health Damage Compensation
Law. Research Report, Japan Foundation, Japan : Tokyo,
1987.
- Penggilley, Max and Dennett, John. Motor Vehicle Pollution Control
in New South Wales. March 1989.
- Narita, Yoriaki. Administrative guidance. Translated by Anderson
James L. Law in Japan : An Annual 2 (1968) : 31.
- OECD. Environment and economics. France : OECD Publication, 1985.
- _____. The polluter pays principle : definition analysis
implementation. Paris : OECD Publication, 1975.
- Office of The National Environment Board Thailand. Proceed of
Asean/EC Workshop/Seminar on Air Pollution Monitoring,
Thailand : Office of The National Environment Board
Thailand 1985.
- Ong, Choon-Nam. Control of toxic substances and management of
hazardous waste in Singapore. Paper of Department of
Community, Occupational & Family Medicine
National University of Singapore.
- Cresswell, Roy. Passenger Transport and The Environment, 1977.
- Pollution Control Department. Annual Report'1990. Singapore :
Pollution Control Department, 1991.
- Stern, Arthur C., et al. Fundamentals of air pollution, 2nd ed.
U.S.A. : Academic Press, 1984.
- Texas Department of Public Safety. Texas Motor Vehicle Law.
U.S.A. : Texas Department of Public Safety, 1983-1984.
- Vanderver, Timothy A. National Environmental Policy Act, In

Environmental Law Handbook. pp. 56 U.S.A. : Government
Institutes, 1983.

William Frick, G. Air pollution control. In Environmental law
Handbook. pp. 146 U.S.A. : Government Institutes, 1983.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ 16

โดยที่ปรากฏว่าได้มีผู้นำรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และ เรือกลที่มีควันหรือระดับเสียง อันเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัย หรือก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนมาไว้ในทางหรือแม่น้ำ ลำคลอง อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย แม้เจ้าพนักงานจะได้ว่ากล่าวตักเตือนและลงโทษผู้ฝ่าฝืนแล้วก็ตาม แต่ก็ปรากฏว่ายังมีผู้จงใจฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานอยู่เสมอ คณะปฏิวัติเห็นว่าเพื่อประโยชน์แก่สุขภาพอนามัยและความสุขของประชาชน สมควรดำเนินการลงโทษแก่ผู้ฝ่าฝืนอย่างเฉียบขาด หัวหน้าคณะปฏิวัติ จึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ 1 เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันใช้บังคับประกาศของเจ้าพนักงานจราจรหรืออธิบดีกรมเจ้าท่าตามข้อ 2 แล้วแต่กรณี ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองใช้หรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้ในทางหรือแม่น้ำลำคลอง ซึ่งรถยนต์ รถจักรยานยนต์ หรือ เรือกลที่มีควันอันเป็นอันตรายหรือเสื่อมเสียอนามัยแก่ประชาชน หรือมีระดับเสียงอันเป็นการเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนตามที่กำหนดไว้ในประกาศของเจ้าพนักงานจราจรหรืออธิบดีกรมเจ้าท่าซึ่งได้ประกาศตามข้อ 2

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้ยินยอมให้ใช้รถยนต์ รถจักรยานยนต์ หรือ เรือกลตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้ขับรถหรือนายท้ายเรือดังกล่าวเป็นผู้ครอบครองซึ่งใช้รถหรือเรือนั้น

ข้อ 2 ให้เจ้าพนักงานจราจรโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และอธิบดีกรมเจ้าท่าโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ประกาศในราชกิจจานุเบกษาที่กำหนดเครื่องวัดควัน และลักษณะควันที่เป็นอันตรายหรือเสื่อมเสียอนามัยแก่ประชาชน และ เครื่องวัดเสียง และระดับเสียงอันเป็นการเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชน แล้วแต่กรณี

ข้อ 3 ผู้ใดฝ่าฝืนข้อ 1 ต้องระวางโทษปรับห้าร้อยบาทสำหรับรถยนต์สองล้อบาท สำหรับเรือกล หรือหนึ่งร้อยบาทสำหรับรถจักรยานยนต์ และให้เจ้าพนักงานจราจรหรืออธิบดีกรมเจ้าท่า หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมเจ้าท่ามอบหมายสั่งยึดหรือห้ามใช้รถยนต์ รถจักรยานยนต์ หรือ เรือกลนั้น แล้วแต่กรณี จนกว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองจะได้แก้ไขรถหรือ เรือดังกล่าวมิให้มิควันหรือระดับเสียงตามประกาศข้อ 2 และ เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสั่งห้ามได้มีหนังสืออนุญาตให้นำไปใช้ในทางหรือแม่น้ำลำคลองได้ และให้เจ้าพนักงานดังกล่าวมีอำนาจกำหนดมาตรการควบคุมรถหรือ เรือที่ถูกห้ามใช้ด้วย

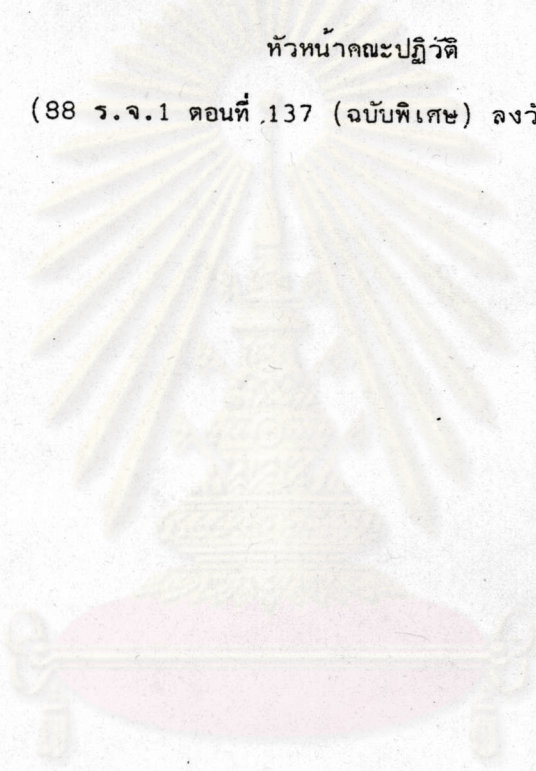
ข้อ 4 ผู้ไต่ถามรถยนต์ รถจักรยานยนต์ หรือเรือกลที่เจ้าพนักงานตามข้อ 2
ได้สั่งห้ามใช้ตามข้อ 3 ไปใช้ในทางหรือแม่น้ำลำคลองโดยไม่มีหนังสืออนุญาต ต้องระวางโทษปรับ
สองพันบาท

ประกาศ ณ วันที่ 9 ธันวาคม พุทธศักราช 2514

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(88 ร.จ.1 ตอนที่ 137 (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2514)

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวกที่ 1

715

เล่ม 97 ตอนที่ 35

ราชกิจจานุเบกษา

4 มีนาคม 2523

ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์

เทคโนโลยีและการพลังงาน

เรื่อง กำหนดวิธีการวัดไอเสียจากท่อไอเสียของรถยนต์

อาศัยอำนาจตามมาตรา 17 (3) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2521 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ออกประกาศกำหนดวิธีการวัดไอเสียจากท่อไอเสียของรถยนต์ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในประกาศนี้

"รถยนต์" หมายความว่า รถซึ่งเดินด้วยกำลังเครื่องจักร เครื่องกล เว้นแต่ที่เดินบนราง

"ความเร็วรอบสูงสุด" หมายความว่า ความเร็วของเครื่องยนต์ขณะที่เร่งเครื่องสูงสุดโดยลิ้นอากาศเปิดเต็มที่ และระบบถ่ายกำลังจากเครื่องยนต์ไปยังล้อรถยนต์อยู่ในสภาพไม่ทำงาน

"สภาพการะสูงสุด" หมายความว่า สภาพของเครื่องยนต์ขณะที่เร่งกำลังสูงสุดโดยลิ้นอากาศเปิดเต็มที่ และอยู่ในเครื่องทดสอบ

"เครื่องวัดระบบบอช (BOSCH) หมายความว่า เครื่องมือตรวจสอบควันทำ โดยวัดค่าของแสงที่สะท้อนจากกระต่ายกรอง ซึ่งวัดค่าเป็นหน่วยร้อยละ

"เครื่องวัดระบบฮาร์ทริจ (HARTRIDGE) หมายความว่า เครื่องมือตรวจสอบควันทำโดยวัดค่าของแสงที่ทะลุผ่านควันทำที่ถูกดูดเข้าไปในเครื่องวัด ซึ่งวัดค่าเป็นหน่วยร้อยละ

"เครื่องวัดระบบนินดีสเปอร์ซีฟ อินฟราเรด ดีเทคชั่น (NON-DISPERSIVE INFRARED DETECTION) หมายความว่า เครื่องมือตรวจก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ โดยใช้แสงอินฟราเรด ซึ่งวัดค่าเป็นหน่วยร้อยละ

ข้อ 2 ในการตรวจสอบควันท้าของรถยนต์ด้วยเครื่องวัดระบบบอช หรือเครื่องวัดระบบฮาร์ทริจ ให้กระทำโดยการวัดจากท่อไอเสียของรถยนต์และกระทำได้ 3 วิธี คือ

- (1) เมื่อรถยนต์จอดอยู่กับที่
- (2) เมื่อรถยนต์อยู่ในเครื่องทดสอบ หรือ
- (3) เมื่อรถยนต์แล่นอยู่บนทางเดินรถ

ข้อ 3 ในการตรวจสอบควันท้าตามข้อ 2 (1) ให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- (1) ให้จอดรถยนต์อยู่กับที่และเดินเครื่องยนต์ไม่น้อยกว่าห้านาที ก่อนทำการวัด
- (2) ให้สอดหัวเก็บตัวอย่าง (Probe) ของเครื่องวัดเข้าไปในท่อไอเสียของรถยนต์ที่จะวัดควันท้า
- (3) เร่งเครื่องยนต์ให้มีความเร็วสามในสี่ส่วนของความเร็วรอบสูงสุด
- (4) ให้วัดค่าควันท้าสองครั้ง และให้ถือเอาค่าสูงสุดที่วัดได้เป็นค่าควันท้าของรถยนต์

ข้อ 4 ในการตรวจสอบควันท้าตามข้อ 2 (2) ให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- (1) ให้จอดรถยนต์อยู่กับที่และเดินเครื่องยนต์ไม่น้อยกว่าห้านาทีก่อนทำการวัด
- (2) ให้สอดหัวเก็บตัวอย่างของเครื่องวัดเข้าไปในท่อไอเสียของรถยนต์ที่จะวัดควันท้า
- (3) จัดให้ล้อส่งกำลังของรถยนต์ที่จะวัดควันท้าอยู่บนลูกกลิ้งของเครื่องทดสอบ
- (4) ให้เดินเครื่องยนต์เพื่อขับเคลื่อนไปตามปกติ และให้เร่งเครื่องยนต์เต็มที่ เพื่อให้เครื่องยนต์อยู่ในสภาวะสูงที่สุด
- (5) หลังจากนั้น ให้ลดความเร็วของรอบเครื่องยนต์ลงมาเหลือร้อยละหกสิบ และให้วัดค่าควันท้าสองครั้งหลังจากที่คงความเร็วของเครื่องยนต์ในระดับนั้นไว้แล้วไม่น้อยกว่าห้านาที
- (6) ให้นำค่าควันท้าตาม (5) มาคำนวณเพื่อหาค่าเฉลี่ย

ข้อ 5 ในการตรวจสอบวันค่าตามข้อ 2 (3) ให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- (1) ให้จอร์ถยนต์อยู่กับที่
- (2) ให้สอดหัวเก็บตัวอย่างของเครื่องวัดเข้าไปในท่อไอเสียของรถยนต์ที่จะวัดวันค่า
- (3) เร่งเครื่องยนต์ให้มีความเร็วสามในสี่ส่วนของความเร็วรอบสูงสุด
- (4) ให้วัดค่าวันค่าสองครั้ง และให้ถือเอาค่าสูงสุดที่วัดได้เป็นค่าวันค่าของรถยนต์

ข้อ 6 ในการตรวจสอบก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ด้วยเครื่องวัดระบบนิตสเปอร์ซีฟอินฟราเรด ดีเทคชั่น ให้กระทำโดยการวัดจากท่อไอเสียของรถยนต์และกระทำได้ 2 วิธี คือ

- (1) เมื่อรถยนต์จอดอยู่กับที่ หรือ
- (2) เมื่อรถยนต์แล่นอยู่บนทางเดินรถ

ข้อ 7 ในการตรวจสอบก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ตามข้อ 6 (1) ให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- (1) ให้จอร์ถยนต์อยู่กับที่และเดินเครื่องยนต์ไม่น้อยกว่าห้านาทีก่อนทำการวัด
- (2) ให้สอดหัวเก็บตัวอย่างของเครื่องวัดเข้าไปในท่อไอเสียของรถยนต์ที่จะวัดก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์
- (3) ให้วัดค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์สองครั้ง ในขณะที่เครื่องยนต์เดินเบาตามปกติโดยไม่เร่งเครื่องยนต์ และนำค่าที่วัดได้ทั้งสองครั้งมาคำนวณเพื่อหาค่าเฉลี่ย

ข้อ 8 ในการตรวจสอบก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ตามข้อ 6 (2) ให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- (1) ให้จอร์ถยนต์อยู่กับที่
- (2) ให้สอดหัวเก็บตัวอย่างของเครื่องวัดเข้าไปในท่อไอเสียของรถยนต์ที่จะวัดก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์

(3) ให้วัดค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์สองครั้ง ในขณะที่เครื่องยนต์
เดินเบาตามปกติโดยไม่เร่งเครื่องยนต์ และนำค่าที่วัดได้
ทั้งสองครั้งมาคำนวณเพื่อหาค่าเฉลี่ย

ข้อ 9 การใช้เครื่องวัดตามข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 7 และข้อ 8 ให้ทำความ
สะอาดหัวเก็บตัวอย่างของเครื่องวัด และปรับเครื่องวัดให้ถูกต้องก่อนทำการตรวจสอบทุกครั้ง

ข้อ 10 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2523 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2523

ชูบ กาญจนประกร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวกที่ 6

ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี

และการพลังงาน

เรื่อง กำหนดวิธีการตรวจสอบระดับเสียงของรถยนต์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 17 (3) และมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2521 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ออกประกาศกำหนดวิธีการตรวจสอบระดับเสียงของรถยนต์ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในประกาศนี้

"รถยนต์" หมายความว่า รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก

"ทาง" หมายความว่า ทางตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก

"ความเร็วรอบสูงสุด" หมายความว่า ความเร็วรอบของเครื่องยนต์ที่เฉลี่ยในขณะที่เร่งเครื่องสูงสุดโดยสิ้นอากาศเปิดเต็มที่ หรือความเร็วรอบของเครื่องยนต์เบนซินในขณะที่เครื่องสามารถให้กำลังสูงสุด ทั้งนี้ เครื่องยนต์ดังกล่าวจะต้องอยู่ในตำแหน่งเกียร์ว่าง

"มาตรวัดระดับเสียง" หมายความว่า เครื่องวัดระดับเสียงตามมาตรฐานของคณะกรรมการระหว่างประเทศว่าด้วยเทคนิคไฟฟ้า ซึ่งเรียกโดยย่อว่า "ไออีซี" (International Electrotechnical Commission, IEC) หรือมาตรวัดระดับเสียงอื่นที่มีมาตรฐานเทียบเท่า

ข้อ 2 การตรวจสอบค่าระดับเสียงของรถยนต์ให้กระทำในสถานที่อย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(1) สถานที่ซึ่งเป็นพื้นราบทำด้วยคอนกรีต หรือแอสฟัลต์หรือวัสดุที่มีคุณสมบัติในการสะท้อนเสียงได้ดี และเป็นที่โล่งซึ่งมีระยะห่างจากรถยนต์ที่จะทำการตรวจสอบโดยรอบตั้งแต่ 10 เมตรขึ้นไป หรือ

(2) สถานที่ตาม (1) เว้นแต่ที่โล่งโดยรอบรถยนต์ที่จะทำการตรวจสอบ จะต้องมียะดิ่งตั้งแต่ 3 เมตร แต่ไม่ถึง 10 เมตร

การตรวจสอบค่าระดับเสียงของรถยนต์ในสถานที่ตาม (1) ให้ตรวจสอบในระยะห่างจากรถยนต์ 7.5 เมตร สำหรับการตรวจสอบค่าระดับเสียงของรถยนต์ในสถานที่ตาม (2) ให้ตรวจสอบในระยะห่างจากรถยนต์ 0.5 เมตร

ข้อ 3 ก่อนทำการตรวจสอบค่าระดับเสียงของรถยนต์ทุกครั้งจะต้องปรับมาตรฐานวัดระดับเสียงไว้ที่วงจรถ่วงน้ำหนัก "A" (Weighting Network "A") และที่ลักษณะความไวต่อรับเสียง "Fast" (Dynamic Characteristics "Fast") รวมทั้งต้องสอบเทียบกับเครื่องกำเนิดเสียงมาตรฐาน เช่น พิสตันโฟน (Pistonphone) หรือ อะคูสติก คาลิเบรเตอร์ (Acoustic Calibrator) หรือตรวจสอบตามที่ระบุไว้ในคู่มือการใช้งานของผู้ผลิตมาตรฐานวัดระดับเสียง

มาตรฐานวัดความเร็วรอบของเครื่องยนต์ที่จะนำมาใช้ตรวจสอบจะมีความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกินร้อยละสามของค่าเต็มสเกล

ข้อ 4 การตรวจสอบค่าระดับเสียงของรถยนต์ตามข้อ 2(1) ให้กระทำตามวิธีการดังต่อไปนี้

(1) ให้ทำการตรวจสอบค่าระดับเสียงของสภาพแวดล้อมและลมในขณะนั้นก่อน

(2) ให้จอดรถยนต์อยู่กับที่ในตำแหน่งเกียร์ว่าง และเดินเครื่องยนต์ไม่น้อยกว่า 5 นาทีก่อนทำการตรวจสอบ ถ้ามีขอบทางเท้าจะต้องจอดรถยนต์ห่างจากขอบทางเท้าอย่างน้อย 1 เมตร

(3) หันแกนความไวสูงสุดของไมโครโฟนของมาตรวัดระดับเสียงเข้าหารถยนต์ที่จะทำการตรวจสอบตามตำแหน่ง ระยะและวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนดสำหรับกรณีตามข้อ 2(1)

(4) เร่งเครื่องยนต์ให้มีความเร็วรอบเท่ากับความเร็วรอบสูงสุดของรถยนต์ หากรถยนต์นั้นใช้เครื่องยนต์ดีเซล หรือเร่งเครื่องยนต์ให้มีความเร็วรอบเท่ากับสามในสี่ของความเร็วรอบสูงสุดหากรถยนต์นั้นใช้เครื่องยนต์เบนซิน

สำหรับการตรวจสอบค่าระดับเสียงของรถจักรยานยนต์ให้เร่งเครื่องยนต์ให้มีความเร็วรอบเท่ากับกึ่งหนึ่งของความเร็วรอบสูงสุดหากเครื่องยนต์นั้นมีความเร็วรอบสูงสุดเกินกว่า 5,000 รอบต่อนาที หรือเร่งเครื่องยนต์ให้มีความเร็วรอบเท่ากับสามในสี่ของความเร็วรอบสูงสุดหากเครื่องยนต์นั้นมีความเร็วรอบสูงสุดไม่เกิน 5,000 รอบต่อนาที

(5) ให้ตรวจสอบค่าระดับเสียง 2 ครั้ง และให้ถือเอาค่าสูงสุดที่วัดได้เป็นค่าระดับเสียงของรถยนต์

(6) ถ้าค่าระดับเสียงที่ตรวจสอบทั้ง 2 ครั้ง แตกต่างกันเกินกว่า 2 เดซิเบล เอ ให้ตรวจสอบค่าระดับเสียงโดยเริ่มต้นใหม่

ข้อ 5 การตรวจสอบค่าระดับเสียงของรถยนต์ตามข้อ 2(2) ให้ดำเนินการตามข้อ 4 เว้นแต่การหั่นแกนความไวสูงสุดของไมโครโฟนของมาตรวัดระดับเสียงให้เป็นไปตามตำแหน่ง ระยะ และวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนดสำหรับกรณีตามข้อ 2(2)

ข้อ 6 ถ้าค่าระดับเสียงของสภาพแวดล้อมและลมที่วัดได้ในบริเวณสถานที่ตามข้อ 2(1) เกินกว่า 75 เดซิเบล เอ หรือในบริเวณสถานที่ตามข้อ 2(2) เกินกว่า 90 เดซิเบล เอ ให้เปลี่ยนสถานที่ตรวจสอบค่าระดับเสียงของรถยนต์

ข้อ 7 การอ่านค่าระดับเสียงของรถยนต์ที่ทำการตรวจสอบจะต้องไม่มีบุคคลหรือสิ่งกีดขวางอยู่ภายในบริเวณ 0.5 เมตร จากไมโครโฟนของมาตรวัดระดับเสียง

ประกาศ ณ วันที่ 1 ธันวาคม 2529

บัญญัติ บรรทัดฐาน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์

เทคโนโลยีและการพลังงาน

หมายเหตุ : ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 104 ตอนที่ 1

วันที่ 1 มกราคม 2530 หน้า 35-38

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

เรื่อง กำหนดมาตรฐานค่าควันดำและค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์
ที่ยินยอมให้ระบายออกจากท่อไอเสียของรถยนต์ได้

ด้วย ขณะนี้ปรากฏว่าปัญหามลภาวะอากาศในเขตกรุงเทพมหานคร
และตามเมืองใหญ่ของประเทศมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้นในอนาคต
อันอาจระงกให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน สาเหตุสำคัญ
ประการหนึ่งก็คือให้เกิดมลภาวะอากาศขึ้นนั้น อาจกล่าวได้ว่า เป็นผลสืบ
เนื่องมาจากการที่ยานพาหนะประเภทต่าง ๆ ที่สัญจรไปมาบนท้องถนนได้
ระบายอากาศที่ประกอบด้วยก๊าซชนิดต่าง ๆ ขึ้นสู่บรรยากาศ

ฉะนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขมลภาวะอากาศให้บรรเทาเบาบางลง
สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ จึงเห็นควรออกประกาศกำหนด
มาตรฐานค่าควันดำและค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ ที่ยินยอมให้ระบายออก
จากท่อไอเสียของรถยนต์ได้ เพื่อให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการป้องกัน
และแก้ไขมลภาวะอากาศนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในประกาศนี้

"รถยนต์" หมายความว่า รถซึ่งเดินด้วยกำลังเครื่อง
จักร เครื่องกล แก๊สแต่ที่เดินบนราง

"เครื่องวัดระบบเอส (BOSCH) หมายความว่า
เครื่องมือตรวจสอบควันดำ โดยวัดค่าของแสงสะท้อนจากกระดาษกรอง
ซึ่งวัดค่าเป็นหน่วยร้อยละ

"เครื่องวัดระบบฮาร์ทริดจ์ "HARTRIDGE" หมายความว่า
เครื่องมือตรวจสอบควันดำ โดยวัดค่าของแสงที่ทะลุผ่านควันดำที่ถูกดูดเข้าไปใน
เครื่องวัด ซึ่งวัดค่าเป็นหน่วยร้อยละ

"เครื่องวัดระบบนิตสเปอร์ซีฟ อินฟราเรด ดีเทคชั่น (NON-
DISPERSIVE INFRARED DETECTION" หมายความว่า เครื่อง
ตรวจสอบก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์โดยใช้แสงอินฟราเรด ซึ่งวัดค่าเป็นหน่วยร้อยละ
ข้อ 2 ค่าควันดำของรถยนต์ที่เดินด้วยกำลังเครื่องยนต์ที่ใช้น้ำมัน
ดีเซล ต้องไม่เกินร้อยละสี่สิบของเครื่องวัดระบบเอส หรือไม่เกินร้อยละห้าสิบ
สองของเครื่องวัดระบบฮาร์ทริดจ์

ข้อ 3 ค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ของรถยนต์ที่เดินด้วยกำลัง
เครื่องยนต์ที่ใช้น้ำมันเบนซินต้องไม่เกินร้อยละหกของเครื่องวัดระบบนิตส-
เปอร์ซีฟ อินฟราเรด ดีเทคชั่น.

ประกาศ ณ วันที่ 14 ธันวาคม 2522

เกษม สนิทวงศ์

เลขาธิการคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ภาคผนวกที่ 1

Appendix 1

มาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศ (พ.ศ. 2524)

Ambient Air Quality Standards (1981)

สารมลพิษ	ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง	ค่าเฉลี่ย 8 ชั่วโมง	ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง	ค่าเฉลี่ย 1 ปี	วิธีการตรวจวัด
Pollutants	1-hr average value mg/m ³	8-hr average value mg/m ³	24-hr average value mg/m ³	1-yr average value mg/m ³	Methods of Measurement
ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ Carbon monoxide(CO)	50	20	-	-	นันทิสเปอร์ซิฟอินฟราเรดดิเทคชัน Non-dispersive infrared detection
ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ Nitrogen dioxide(NO ₂)	0.32	-	-	-	เคมีลูมิเนสเซน Chemiluminescence
ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ Sulfur dioxide(SO ₂)	-	-	0.30	0.10*	พาราโรซานิลิน Pararosaniline
ฝุ่นละออง Suspended Particulate Matter (SPM)	-	-	0.33	0.10*	กราวิเมตริก ไฮโวลูม Gravimetric-High Volume
โอโซน Ozone(O ₃)	0.20	-	-	-	เคมีลูมิเนสเซน Chemiluminescence
ตะกั่ว Lead(Pb)	-	-	0.01	-	อะตอมมิกแอบซอร์ปชัน สเปกโตรมิเตอร์ Atomic absorption spectrometer

Note * = ค่าเฉลี่ยเรขาคณิต

Geometric mean

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวกที่ 2

Appendix 2

มาตรฐานค่าควันดำและค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ที่ยินยอมให้ระบายออกจากท่อไอเสียของรถยนต์ ฉบับที่ 2 (2531)

Black Smoke and Carbon Monoxide Emission Standards from Motor Vehicle Version 2 (1988)

สารมลพิษ Pollutants	ระบบเครื่องมือ Measuring System	ค่ามาตรฐาน Emission Standard	สรุปวิธีการตรวจวัด Summary of Measuring method	หมายเหตุ Remarks
ควันดำ Black Smoke	บอช Bosch	50%	1. ขณะรถไม่มีภาระ ตรวจวัดขณะ กดคันเร่งอย่างรวดเร็วจนสุด คันเร่ง	1. ใช้ค่าสูงสุดของการ วัด 2 ครั้ง
	ฮาร์ทริดจ์ Hartridge	52%	1. No-load at rapid accelera- tion maximum rotating speed.	2. Maximum value of the two mea- surements
	หรือ or บอช Bosch	40%	2. หากตรวจวัดบนเครื่องทดสอบ เครื่องยนต์อยู่ในสภาพภาระ สูงสุด เร่งเครื่อง 60% ความเร็ว รอบสูงสุด	2. ใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ของการวัด 2 ครั้ง
คาร์บอนมอ- นอกไซด์ Carbon Monoxide	นัมนิสเปอร์ซีพอน ฟราเรดดิเทคชัน Non-dispersive infrared detec- tion	6%	เดินเบาอยู่กับที่ Idling	ใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของ การวัด 2 ครั้ง Averaged value of the two measure- ments

ภาคผนวกที่ 3

Appendix 3

มาตรฐานระดับเสียงจากรถยนต์ (2529)

(Motor Vehicle Noise Standards issued by ONEB (1986))

ค่ามาตรฐาน Standard	ประเภทของรถยนต์ Type of Motor Vehicles	สรุปวิธีการตรวจวัด Summary of Measuring Method	หมายเหตุ Remarks
1) 85 dBA	ทุกประเภท all type	<p>(1) วัดที่ระยะ 7.5 เมตร จากท่อไอเสียรถยนต์ ในขณะที่ วัดรถยนต์จอดอยู่กับที่โดยมีการเร่งเครื่องยนต์ตาม ประเภทของรถยนต์ ดังนี้</p> <p>ก) เครื่องยนต์ดีเซล : เร่งเครื่องที่ความเร็วรอบสูงสุด</p> <p>ข) เครื่องยนต์เบนซิน : เร่งเครื่องที่ความเร็ว $\frac{3}{4}$ ของ ความเร็วรอบสูงสุด</p> <p>ค) รถจักรยานยนต์</p> <p>ถ้าความเร็วรอบสูงสุดเกินกว่า 5,000 รอบ/นาที ให้ตรวจวัดที่ความเร็วรอบ $\frac{1}{2}$ ของความเร็วรอบสูงสุด</p> <p>ถ้าความเร็วรอบสูงสุดน้อยกว่า 5,000 รอบ/นาที ให้ตรวจวัดที่ความเร็วรอบเท่ากับ $\frac{3}{4}$ ของความเร็ว รอบสูงสุด</p> <p>(1) The measurement shall be done at 7.5 meters from the exhausted pipe. Motor vehicle is stationary and engine conditions during measurement vary accordings to type of engine as follow :</p> <p>a) diesel engine : maximum rotating speed</p> <p>b) gasoline engine : no-load acceleration at 3/4 of maximum rotating speed</p> <p>c) motorcycle</p> <p>If maximum rotating speed is more than 5,000 rev./min., the measurement shall be done at 1/2 of maximun rotating speed.</p> <p>It the maximum rotating speed is less than 5,000 rev./min., the measurement shall be done at 3/4 of maximum rotating speed.</p>	<p>(1) ให้ใช้ค่าสูงสุดของการวัด 2 ครั้ง เป็นค่าตัดสิน สภาพสนามทดสอบ เครื่องมือตรวจวัดและการปรับแต่ง เครื่องมือเป็นไปตามที่ระบุไว้ใน มาตรฐาน</p> <p>(1) Maximum Value of the two measurement shall be reported. Conditions of tested field, type of equipment and method of calibration shall be the same as speci- fied in the standard</p>

ค่ามาตรฐาน Standard	ประเภทของรถยนต์ Type of Motor Vehicles	สรุปวิธีการตรวจวัด Summary of Measuring Method	หมายเหตุ Remarks
2) 100 dBA	ทุกประเภท all type	(2) วัดที่ระยะ 0.5 เมตร จากท่อไอเสียรถยนต์ในขณะที่รถยนต์จอดอยู่กับที่โดยมีการเร่งเครื่องยนต์แตกต่างกันไปตามชนิดของเครื่องยนต์เช่นเดียวกับข้อ 1 (2) The measurement shall be done at 0.5 meter from the exhausted pipe. The engine conditions vary accordings to types of engine the same as method (1)	(2) ให้ใช้ค่าสูงสุดของการวัด 2 ครั้ง เป็นค่าตัดสินโดยมีสนามทดสอบเครื่องมือตรวจวัดและการปรับแต่งเครื่องมือเป็นไปตามที่ระบุไว้ในมาตรฐาน (2) Maximum, value of the two measurements shall be reported. Conditions of tested field, type of equipment and method of calibration shall be the same as specified in the standard.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

เรื่อง กำหนดระดับเสียงของรถยนต์

ด้วยขณะนี้ปรากฏว่าปัญหาภาวะมลพิษอันเกิดจากเสียงในเขตกรุงเทพมหานครและตามเมืองใหญ่ของประเทศได้มีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้นในอนาคต ซึ่งอาจจะมีผลทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพและอนามัยของประชาชนได้สำคัญประการหนึ่งที่เกิดภาวะมลพิษทางเสียงขึ้นนั้น อาจจะกล่าวได้ว่าเป็นผลสืบเนื่องมาจากเสียงของรถยนต์ประเภทต่าง ๆ ที่สัญจรไปมาบนท้องถนน

ฉะนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้บรรเทาเบาบางลง สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติจึง เห็นควรออกประกาศกำหนดระดับเสียงที่เกิดจากรถยนต์ เพื่อให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมและป้องกันภาวะมลพิษทางเสียงจากรถยนต์นำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในประกาศนี้

"รถยนต์" หมายความว่า รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก

"ทาง" หมายความว่า ทางตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก

ข้อ 2 รถยนต์ที่ใช้ในทางขณะที่เดินเครื่องยนต์อยู่กับที่โดยไม่รวมเสียงแทรกสัญญาณจะต้องมีค่าระดับเสียงไม่เกิน

(1) 85 เดซิเบล เอ เมื่อตรวจสอบค่าระดับเสียงในระยะห่างจากรถยนต์นั้น 7.5 เมตร หรือ

(2) 100 เดซิเบล เอ เมื่อตรวจสอบค่าระดับเสียงในระยะห่างจากรถยนต์นั้น 0.5 เมตร

ข้อ 3 การตรวจสอบค่าระดับเสียงของรถยนต์ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน เรื่องกำหนดวิธีการตรวจสอบระดับเสียงของรถยนต์

ประกาศ ณ วันที่ 14 พฤศจิกายน 2529

ประวิทย์ รุยาพร

เลขาธิการคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

หมายเหตุ : ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 104 ตอนที่ 1

วันที่ 1 มกราคม 2530 หน้า 54-55

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
เรื่อง กำหนดตำแหน่ง ระยะ และวิธีการในการหั่นแกนความไวสูงสุด
ของไมโครโฟนของมาตรวัดระดับเสียง

ด้วย ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน เรื่อง กำหนดวิธีการตรวจสอบระดับเสียงของรถยนต์ ข้อ 4(3) และข้อ 5 ได้กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติดำเนินการประกาศตำแหน่ง ระยะ และวิธีการในการหั่นแกนความไวสูงสุดของไมโครโฟนของมาตรวัดระดับเสียงเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบค่าระดับเสียงของรถยนต์ ฉะนั้น เพื่อให้การเป็นไปตามความในประกาศดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ จึงเห็นควรประกาศตำแหน่ง ระยะ และวิธีการในการหั่นแกนความไวสูงสุดของไมโครโฟนของมาตรวัดระดับเสียงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 การหั่นแกนความไวสูงสุดของไมโครโฟนของมาตรวัดระดับเสียงตามประกาศ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน เรื่อง กำหนดวิธีการตรวจสอบระดับเสียงของรถยนต์ ข้อ 4(3) ให้ดำเนินการโดยตั้งไมโครโฟนให้สูงจากพื้น 1.2 เมตร และห่างจากปลายท่อไอเสีย 7.5 เมตร หันไมโครโฟนเข้าหาปลายท่อไอเสียและแกนไมโครโฟนขนานกับพื้น

ข้อ 2 การหั่นแกนความไวสูงสุดของไมโครโฟนของมาตรวัดระดับเสียงตามประกาศ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน เรื่อง กำหนดวิธีการตรวจสอบระดับเสียงของรถยนต์ตามข้อ 5 ให้ดำเนินการโดยวิธี

(1) ในกรณีที่ท่อไอเสียมีท่อเดียวและขนานกับพื้น ให้ตั้งไมโครโฟนให้อยู่ในระดับเดียวกันกับปลายท่อไอเสีย แต่ต้องไม่ต่ำกว่า 0.2 เมตร และห่างจากปลายท่อไอเสีย 0.5 เมตร หันไมโครโฟนเข้าหาปลายท่อไอเสียให้แกนไมโครโฟนขนานกับพื้นและห่างมุม 45 องศาทิศทางออกของไอเสีย

(2) ในกรณีที่ท่อไอเสียมีสองท่อหรือมากกว่า ซึ่งต่อมาจากหม้อพักใบเดียวกัน และมีระยะห่างระหว่างท่อไอเสียน้อยกว่า 0.3 เมตร ให้ดำเนินการตามข้อ 2(1) เว้นแต่ให้อธิบายระยะและทิศทางของท่อไอเสียด้านนอกของรถยนต์เป็นเกณฑ์

(3) ในกรณีที่อยู่อาศัยมีสองห้องหรือมากกว่า ซึ่งต่อมาจากหม้อพักใบเดียวกัน โดยมีระยะห่างระหว่างปลายท่อไอเสียมากกว่า 0.3 เมตร หรือในกรณีที่ท่อไอเสียต่อจากหม้อพักคนละใบไม่ว่าระยะห่างระหว่างปลายท่อไอเสียจะมีเท่าใด ให้ดำเนินการตามข้อ 2(1) ทั้งสองห้องแล้วให้ใช้ค่าสูงสุดที่วัดได้

(4) ในกรณีที่ท่อไอเสียของรถยนต์เป็นแนวตั้งขึ้นข้างบน ให้ไมโครโฟนอยู่ในระดับเดียวกับปลายท่อไอเสีย แกนไมโครโฟนอยู่ในแนวตั้งขึ้นข้างบน และห่าง 0.5 เมตร จากริมนอกสุดของรถยนต์ด้านเดียวกับท่อทางออกของไอเสีย

ประกาศ ณ วันที่ 15 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2530

(นายประวิทย์ รุยาพร)

เลขาธิการคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวกที่ 4

ประกาศกรมการขนส่งทางบก

ฉบับที่ 49/2525

เรื่อง เกณฑ์ของก๊าซและควันที่เกิดจากเครื่องกำเนิดพลังงานของรถ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 1(1) (ญ) และข้อ 15 (1) (ญ) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2524) ตามความในมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.2522 กรมการขนส่งทางบกออกประกาศกำหนดเกณฑ์ของก๊าซและควันที่เกิดจากเครื่องกำเนิดพลังงานของรถไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในประกาศนี้

"รถ" หมายความว่า รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน 1 มาตรฐาน 2 มาตรฐาน 3 มาตรฐาน 4 มาตรฐาน 6 มาตรฐาน 7 และรถขนาดเล็ก และรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของลักษณะ 1 ลักษณะ 2 ลักษณะ 3 ลักษณะ 6 และลักษณะ 9 ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2524) ออกตามความในมาตรา 7 มาตรา 23 วรรคสอง และมาตรา 28 วรรคสี่แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.2522

"เครื่องวัดระบบนินติสเปอร์ซีฟ อินฟราเรด ดีเทคชั่น (NON- DISPERSIVE INFRARED DETECTION)" หมายความว่า เครื่องมือตรวจก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ โดยใช้แสงอินฟราเรด ซึ่งวัดค่าเป็นหน่วยร้อยละ

"เครื่องวัดระบบบอช (BOSCH)" หมายความว่า เครื่องมือตรวจสอบควันดำโดยวัดค่าของแสงที่สะท้อนจากกระดาษกรอง ซึ่งวัดค่าเป็นหน่วยร้อยละ

"เครื่องวัดระบบฮาร์ทริดจ์ (HARTRIDGE)" หมายความว่า เครื่องมือตรวจสอบควันดำโดยวัดค่าของแสงที่ทะลุผ่านควันดำที่ถูกดูดเข้าไปในเครื่องวัดซึ่งวัดค่าเป็นหน่วยร้อยละ

ข้อ 2 ค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ของรถที่เดินด้วยกำลังเครื่องยนต์ใช้น้ำมันเบนซินเป็นเชื้อเพลิง ต้องไม่เกินร้อยละ 6 ของเครื่องวัดระบบนินติสเปอร์ซีฟ อินฟราเรด ดีเทคชั่น

ข้อ 3 ค่าควันดำของรถที่เดินด้วยกำลังเครื่องยนต์ที่ใช้น้ำมันดีเซลเป็นเชื้อเพลิงต้องไม่เกินร้อยละ 40 ของเครื่องวัดระบบบอช หรือไม่เกินร้อยละ 52 ของเครื่องวัดระบบฮาร์ทริดจ์

ข้อ 4 หลักเกณฑ์และวิธีการวัดเกณฑ์ของก๊าซและควันดำตามข้อ 2 และข้อ 3 ให้
เป็นไปตามประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน เรื่อง กำหนดวิธีการวัดไอเสีย
จากท่อไอเสียของรถยนต์ ลงวันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2523

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 5 พฤศจิกายน 2523

ประกาศ ณ วันที่ 5 พฤศจิกายน 2525

(ลงชื่อ) จำลอง ศาลิกุปต์

(นายจำลอง ศาลิกุปต์)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

สำเนาถูกต้อง

(นางวณิษา สุวรรณपाल)

15 มิถุนายน 2526

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(จ) ประกาศกรมการขนส่งทางบก

ฉบับที่ 78/2527

เรื่อง เกณฑ์ของระดับเสียงที่เกิดจากเครื่องกำเนิดพลังงานของรถ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 1(1) (ญ) และข้อ 15(1) (ญ) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2524) ออกตามความในมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.2522 กรมการขนส่งทางบกออกประกาศกำหนดเกณฑ์ของระดับเสียงที่เกิดจากเครื่องกำเนิดพลังงานของรถไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้นำยกเลิกประกาศกรมการขนส่งทางบก ฉบับที่ 75/2527 เรื่อง เกณฑ์ของระดับเสียงที่เกิดจากเครื่องกำเนิดพลังงานของรถ ลงวันที่ 7 สิงหาคม 2527

ข้อ 2 ให้นำประกาศนี้

"ความเร็วรอบสูงสุด" หมายความว่า ความเร็วรอบของเครื่องยนต์ดีเซลไม่ว่าจะใช้น้ำมันดีเซล หรือเชื้อเพลิงชนิดอื่นในขณะที่เร่งเครื่องสูงสุดโดยลิ้นอากาศเปิดเต็มที่ และหมายความรวมถึงความเร็วรอบของเครื่องยนต์เบนซินไม่ว่าจะใช้น้ำมันเบนซิน หรือเชื้อเพลิงชนิดอื่นในขณะที่เครื่องยนต์สามารถให้กำลังสูงสุด ตามที่ผู้ผลิตระบุไว้ ทั้งนี้ ระบบถ่ายกำลังจากเครื่องยนต์ดังกล่าวไปยังล้อรถอยู่ในสภาพไม่ทำงาน

"มาตรฐานระดับเสียง" หมายความว่า เครื่องวัดระดับเสียงตามมาตรฐานของคณะกรรมการมาตรฐานเทคนิคไฟฟ้าระหว่างประเทศ ซึ่งมีชื่อเรียกโดยย่อว่า "ไออีซี" (International Electrotechnical Commission, I E C) หรือเครื่องวัดระดับเสียงอื่นที่มีมาตรฐานเทียบเท่า

ข้อ 3 รถที่ใช้ในการประกอบการขนส่ง ให้มีระดับเสียงสูงสุด ที่เกิดจากเครื่องยนต์และส่วนประกอบส่วนหนึ่งส่วนใดไม่เกิน 85 เดซิเบลเอ เมื่อตรวจสอบด้วยมาตรฐานระดับเสียงที่ระยะห่าง 7.5 เมตร หรือไม่เกิน 100 เดซิเบลเอ ที่ระยะห่าง 0.5 เมตร จากปลายท่อไอเสียของรถยนต์

ข้อ 4 การตรวจสอบระดับเสียงสูงสุดด้วยมาตรวัดเสียง ตามข้อ 2 ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังนี้

4.1 ให้รถจอดอยู่กับที่

4.2 การติดตั้งไมโครโฟนของมาตรฐานระดับเสียง

4.2.1 กรณีที่ตรวจสอบโดยให้ไมโครโฟนของ "มาตรฐานระดับเสียง" ห่างจากปลายท่อไอเสีย 7.5 เมตร ให้หันไมโครโฟนเข้าหาปลายท่อทางออกไอเสีย โดยให้แกนความไวสูงสุดของไมโครโฟน สูงจากพื้น 1.2 เมตร และขนานกับพื้นในแนวเดียวกับปลายท่อทางออกไอเสีย

4.2.2 กรณีที่ตรวจสอบโดยให้ไมโครโฟนของ "มาตรฐานเสียง" ห่างจากปลายท่อออกไอเสีย 0.5 เมตร ให้หันไมโครโฟนเข้าหาปลายท่อทางออกไอเสียโดยให้แกนความไวสูงสุดของไมโครโฟนสูงจากพื้นเท่ากับ ความสูงของปลายท่อทางออกไอเสียแต่ต้องสูงไม่น้อยกว่า 0.2 เมตร ขนานกับพื้น และห่าง 45 องศา กับปลายท่อทางออกไอเสีย

4.2.3 กรณีที่ท่อทางออกไอเสีย เป็นแบบอยู่แนวตั้งชี้ขึ้นข้างบนให้จัดตำแหน่งไมโครโฟนของมาตรฐานเสียงอยู่ที่ระดับความสูงเดียวกันกับปลายท่อทางออกไอเสีย และห่างจากปลายท่อทางออกไอเสีย 0.5 เมตร โดยให้แกนความไวสูงสุดของไมโครโฟน อยู่แนวตั้งชี้ขึ้นข้างบนขนานกับปลายท่อทางออกไอเสีย

4.3 ผู้ตรวจสอบจะต้องอยู่หลังไมโครโฟน ในตำแหน่งที่ไม่ทำให้ค่าระดับเสียงคลาดเคลื่อน

4.4 การตรวจสอบระดับเสียงต้องทำสองครั้งติดต่อกันและให้ถือเอาค่าที่มากกว่าเป็นผลการตรวจสอบ

4.5 มาตรฐานเสียงต้องสอบเทียบกับ Pistonphone หรือ Acoustic Calibrater ก่อนทำการตรวจวัด

ข้อ 5 ความเร็วรอบของเครื่องยนต์ เวลาตรวจสอบเป็นดังนี้

5.1 ความเร็วรอบของเครื่องยนต์ เท่ากับความเร็วรอบสูงสุดสำหรับรถที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซล ไม่ว่าจะใช้น้ำมันดีเซล หรือเชื้อเพลิงชนิดอื่น

5.2 ความเร็วรอบของเครื่องยนต์เท่ากับ สามในสี่ส่วนความเร็วรอบสูงสุด สำหรับรถที่ใช้เครื่องยนต์เบนซิน ไม่ว่าจะใช้น้ำมันเบนซิน หรือเชื้อเพลิงชนิดอื่น

ทั้งนี้ ตั้งแต่ วันที่ 14 กันยายน 2527

ประกาศ ณ วันที่ 14 กันยายน 2527

นายสว่าง ศรีนิลทา

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ประกาศเจ้าพนักงานจราจรที่ราชอาณาจัก

เรื่อง การใช้เครื่องวัดควันและเสียงดังของรถยนต์และรถจักรยานยนต์

ตามประกาศเจ้าพนักงานจราจรที่ราชอาณาจัก เรื่อง การใช้เครื่องวัดควันและเสียงดังของรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ลงวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2523 กำหนดเครื่องวัดควันและลักษณะควันที่เป็นอันตรายหรือเสื่อมเสียอนามัยแก่ประชาชนและเครื่องวัดเสียง และระดับเสียงอันเป็นการเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชน สำหรับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ที่นำมาใช้ในทางไว้แล้ว นั้น

บัดนี้ เห็นสมควรกำหนดการใช้เครื่องวัดควันและเสียงดังของรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ขึ้นใหม่เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ 2 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 16 ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2514 อธิบดีกรมตำรวจในฐานะเจ้าพนักงานจราจรที่ราชอาณาจัก โดยอนุมัติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2527 ออกประกาศกำหนดเครื่องวัดควันและลักษณะควันที่เป็นอันตรายหรือเสื่อมเสียอนามัยแก่ประชาชนและเครื่องวัดเสียงและระดับเสียงอันเป็นการเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชน สำหรับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ที่นำมาใช้ในทางไว้ ดังต่อไปนี้

1. ยกเลิกประกาศเจ้าพนักงานจราจรที่ราชอาณาจัก เรื่อง การใช้เครื่องวัดควันและเสียงดังของรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ลงวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2523
2. ลักษณะของควันที่ออกจากท่อไอเสียของรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ซึ่งทดสอบและวัดเขม่าควันเมื่อรถหยุดอยู่กับที่และเร่งเครื่องยนต์พอสมควรเกินกว่า 40 เปอร์เซ็นต์ของเครื่องวัดควัน
3. ระดับเสียงอันเกิดจากเครื่องยนต์และส่วนประกอบส่วนหนึ่งส่วนใดของรถยนต์ และรถจักรยานยนต์ในสภาพใช้งานปกติเกินกว่า 85 เดซิเบล เอ. (DECIBEL - A) เมื่อวัดด้วยเครื่องวัดเสียงในระยะห่าง 7.50 เมตร ที่ความสูง 1.20 เมตร หรือเกินกว่า 100 เดซิเบล เอ. (DECIBEL - A) ในระยะห่าง 0.5 เมตร ที่ความสูง 0.20 เมตร จากปลายท่อไอเสียของรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์นั้น

ประกาศ ณ วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2527

(ลงชื่อ) พลตำรวจเอก ณรงค์ มหานนท์

(ณรงค์ มหานนท์)

อธิบดีกรมตำรวจ

เจ้าพนักงานจราจรที่ราชอาณาจัก

เรื่อง กำหนดเครื่องวัดควันและลักษณะควันที่เป็นอันตราย หรือเสื่อมเสียนามัยแก่ประชาชน และเครื่องวัดเสียง และระกัับเสียงอันเป็นการเกื้อกร่อนรำคาญแก่ประชาชน ของ รดยนต์และรดจักรยานยนต์ ที่นำมาใช้ในทาง

ตามที่ได้มีประกาศเจ้าพนักงานจรรยาทั่วราชอาณาจักร เรื่อง การใช้เครื่องวัดควัน และเสียงของรดยนต์และรดจักรยานยนต์ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๗ ไว้แล้ว นั้น.

บัดนี้ เห็นสมควรกำหนดเครื่องวัดควันและลักษณะควันที่เป็นอันตราย หรือเสื่อมเสียนามัยแก่ประชาชน และเครื่องวัดเสียงและระกัับเสียงอันเป็นการเกื้อกร่อนรำคาญแก่ประชาชน ของรดยนต์และรดจักรยานยนต์เสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๖ ลงวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๑๔ อธิบดีกรมตำรวจ ในฐานะ เจ้าพนักงานจรรยาทั่วราชอาณาจักร โดยอนุมติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๓๓

จึงออกประกาศกำหนดเครื่องวัดควันและลักษณะควันที่เป็นอันตรายหรือเสื่อมเสียนามัย แก่ประชาชนและเครื่องวัดเสียงและระกัับเสียงอันเป็นการเกื้อกร่อนรำคาญแก่ประชาชน สำหรับ รดยนต์และรดจักรยานยนต์ ที่นำมาใช้ในทางไว้ ดังต่อไปนี้

๑. โหยกเลิกประกาศเจ้าพนักงานจรรยาทั่วราชอาณาจักร เรื่องการใช้เครื่องวัดควัน และเสียงกัังของรดยนต์และรดจักรยานยนต์ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๗

๒. ในประกาศนี้

"รดยนต์" หมายความว่า รดยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยจรรยาทางบก

"รดจักรยานยนต์" หมายความว่า รดจักรยานยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยจรรยาทางบก

"ทาง" หมายความว่า ทางตามกฎหมายว่าด้วยจรรยาทางบก

"เครื่องวัดระบบบอช" (BOSCH) หมายความว่า เครื่องมือตรวจสอบควันค่า โดยวัดค่าของแสงที่สะท้อนจากกระดามกรอง ซึ่งวัดค่าเป็นหน่วยร้อยละ

"เครื่องวัดระบบฮาร์ทริจ" (HARTTRIDGE) หมายความว่า เครื่องมือตรวจสอบควันค่า โดยวัดค่าของแสงที่ทะลุผ่านควันที่ถูกกุกเข้าในเครื่องวัด ซึ่งอ่านค่าเป็นหน่วยร้อยละ

"เครื่องวัดระบบนิกิสเปอร์ซีฟ อินฟราเรด ทีเคซีเอ็น" (NON-DISPERSIVE INFRARED DETECTOR) หมายความว่า เครื่องมือตรวจสอบค่าคาร์บอนมอนอกไซด์ โดยใช้แสงอินฟราเรด ซึ่งค่าเป็นหน่วยร้อยละ

"มาตรวัดระกัับเสียง" หมายความว่า เครื่องวัดระกัับเสียงตามมาตรฐานของ คณะกรรมาธิการระหว่างประเทศ ว่าด้วยเทคนิคไฟฟ้า ซึ่งเรียกโดยย่อว่า "ไอ ซี ซี"

(INTERNATIONAL ELECTROTECHNICAL COMMISSION; ICE) หรือเครื่องวัดระกัับเสียง อื่นที่มาตรฐานเท่าเทียม

ข้อ ๓ ลักษณะควันของรถยนต์ที่เกิดด้วยกำลังเครื่องยนต์ที่ใช้น้ำมันดีเซลเป็นเชื้อเพลิง มีลักษณะควันดำไม่เกิดรอยละห้ำละสีเมื่อวัดด้วยเครื่องวัดระบบบอส (BOSCH) ~~ในขณะจอดเครื่องยนต์~~ หรืออยู่กับที่ หรือในขณะแล่นอยู่บนทางเกิรต หรือไม่เกิดรอยละห้ำละสีเมื่อวัดด้วยเครื่องวัดระบบบอส (BOSCH) หรือไม่เกิดรอยละห้ำละสีสองเมื่อวัดด้วยเครื่องวัดระบบฮาร์ทริจ (HARTRIDGE) ในขณะรถยนต์อยู่ในเครื่องทดสอบ.

ข้อ ๔ ลักษณะของควันของรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ ที่เกิดด้วยกำลังเครื่องยนต์ที่ใช้น้ำมันเบนซินเป็นเชื้อเพลิงที่มีลักษณะควัน โดยมีก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ไม่เกินร้อยละ ๖ ของเครื่องวัดระบบนิกส์เปอร์ซิฟ อินฟราเรด ก็เทศซ์นี้

วิธีการวัดลักษณะควันตามข้อ ๓ และข้อ ๔ ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการพลังงาน เรื่องกำหนดวิธีการวัดไอเสียจากท่อไอเสียของรถยนต์

ข้อ ๕ ระดับเสียงของรถยนต์และรถจักรยานยนต์ในขณะที่เกิดเครื่องยนต์อยู่กับที่ โดยไม่รวมเสียงแตรสัญญาณจะต้องมีค่าระดับเสียงไม่เกิน ๕๕ เดซิเบล เอ เมื่อตรวจสอบค่าระดับเสียงด้วยมาตรวัดระดับเสียงในระยะห่างจากรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ ๗.๕ เมตร หรือไม่เกิน ๑๐๐ เดซิเบล เอ เมื่อตรวจสอบค่าระดับเสียงด้วยมาตรวัดระดับเสียงในระยะห่างจากรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ ๐.๕ เมตร

วิธีการ วิธีการตรวจสอบระดับเสียงให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการพลังงาน เรื่อง กำหนดวิธีการตรวจสอบระดับเสียงของรถยนต์

ข้อ ๖ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๓

พลตำรวจเอก แสวง ชีระสวัสดิ์
(แสวง ชีระสวัสดิ์)

อธิบดีกรมตำรวจ

เจ้าพนักงานจรจรทั่วราชอาณาจักร

สำเนาถูกต้อง.

พ.ศ.อ.

รอง ผบก.จร.

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ...)

พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ดังต่อไปนี้

1. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 4 โดยกำหนดคำนิยาม "พนักงานเจ้าหน้าที่" เพิ่มเติมขึ้น และแก้ไขคำนิยาม "รถยนต์ส่วนบุคคล" เพื่อแยกรถยนต์ที่มีลักษณะเป็นรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบสองคน หรือรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลซึ่งมิได้ใช้ประกอบการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง การขนส่งโดยรถยนต์เล็ก หรือการขนส่งส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ออกจากกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกโดยชัดแจ้ง
2. เพิ่มมาตรา 5 ทวิ มาตรา 6 ทวิ และมาตรา 6 ตริ เพื่อให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และกำหนดแบบบัตรประจำตัวของพนักงานเจ้าหน้าที่
3. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 15 ทวิ เพื่อให้การตรวจสภาพรถเป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
4. แก้ไขเพิ่มเติม 54 ทวิ มาตรา 58 ทวิ มาตรา 60 มาตรา 61 และมาตรา 61 ทวิ เกี่ยวกับมาตรการและบทลงโทษสำหรับผู้กระทำผิด ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายนี้

เหตุผล

เนื่องจากรถที่มีเครื่องยนต์ก่อให้เกิดก๊าซ ฝุ่น คาร์บอน ละอองเคมี หรือเสียงเกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้ได้ปล่อยมลพิษดังกล่าวออกมาเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน ซึ่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ยังมิได้มีบทบัญญัติ

กำหนดเป็นความผิดสำหรับการใช้รถดังกล่าว และให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่สั่งระงับการใช้รถและแก้ไขเครื่องยนต์ให้อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด ประกอบกับเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในการควบคุม ป้องกัน และแก้ไขมลพิษดังกล่าวอีกทางหนึ่ง สมควรเพิ่มบทบัญญัติกำหนดให้การใช้รถที่ก่อให้เกิดมลพิษเป็นความผิดทางอาญา กำหนดให้เจ้าหน้าที่กรมการขนส่งทางบกเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์มีอำนาจตรวจสอบจับกุมผู้ใช้รถที่เครื่องยนต์ก่อให้เกิดมลพิษและผู้กระทำผิดหรือฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และยึดใบอนุญาตของบุคคลดังกล่าว และกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจสั่งระงับการใช้รถดังกล่าวจนกว่าจะมีการแก้ไขเครื่องยนต์และผ่านการตรวจสอบสภาพก่อน และโดยที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกเพื่อบัญญัติให้ใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกแก่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบสองคน หรือรถยนต์ส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักไม่เกินหนึ่งพันหก ร้อยกิโลกรัมซึ่งได้ใช้ประกอบการขนส่งเพื่อสินจ้าง และเนื่องจากรถยนต์ที่มีลักษณะดังกล่าวเข้าลักษณะเป็นรถยนต์ส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ด้วย สมควรกำหนดแยกออกจากกันโดยชัดแจ้ง โดยกำหนดให้รถยนต์ที่มีลักษณะดังที่กล่าวมานั้น อยู่ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และกำหนดให้รถยนต์ที่ไม่มีลักษณะดังกล่าว อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ร่าง

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ...)

พ.ศ. ....

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ...."

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า "รถยนต์ส่วนบุคคล" ในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2530 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"รถยนต์ส่วนบุคคล" หมายความว่า รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน หรือรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคน หรือรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลซึ่งมิได้ใช้ประกอบการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง การขนส่งโดยรถขนาดเล็ก หรือการขนส่งส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก"

มาตรา 4 ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า "พนักงานเจ้าหน้าที่" ระหว่างบทนิยาม
 คำว่า "เจ้าของรถ" และคำว่า "นายทะเบียน" ในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์
 พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2530
 "พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ข้าราชการสังกัดกรมการขนส่ง
 ทางบกซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้"

มาตรา 5 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 5 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติ
 รถยนต์ พ.ศ. 2522

"มาตรา 5 ทวิ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเรียกรถให้หยุดเพื่อทำการ
 ตรวจสอบ และเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่ามีกรกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัติ
 นี้เกิดขึ้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจจับกุมผู้ฝ่าฝืนส่งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ
 เพื่อดำเนินคดีต่อไป

บทบัญญัติในวรรคหนึ่ง ไม่ลบล้างอำนาจจับกุมของพนักงานฝ่ายปกครอง
 หรือตำรวจ"

มาตรา 6 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 6 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติ
 รถยนต์ พ.ศ. 2522

"มาตรา 6 ทวิ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถที่เครื่องยนต์ก่อให้เกิดก๊าซ ฝุ่น
 คิวีน ละอองเคมี หรือมีเสียงเกินเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา
 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ มีอำนาจสั่ง
 ระงับใช้รถที่เครื่องยนต์มีสภาพตามวรรคหนึ่งเป็นการชั่วคราว และห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถ
 ที่ถูกสั่งระงับใช้ชั่วคราวดังกล่าวจนกว่าจะได้มีการแก้ไขและนำรถนั้นไปตรวจสภาพ ณ
 ที่ทำการของนายทะเบียน สถานตรวจรถของเจ้าพนักงานจราจร หรือสถานตรวจสภาพรถ
 ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และนายทะเบียนหรือเจ้าพนักงาน
 จราจรตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบกมีคำสั่งอนุญาตให้ใช้ได้ เว้นแต่เป็นการใช้
 รถเพื่อนำไปทำการแก้ไขหรือตรวจสภาพก่อนใช้

เมื่อนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ได้สั่งระงับใช้รถชั่วคราวตามวรรคสองแล้ว ให้รับรายงานนายทะเบียนหรือเจ้าพนักงานจราจร ตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก แล้วแต่กรณี ภายในสี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ได้มีคำสั่งนั้น

การสั่งระงับใช้รถชั่วคราว การใช้รถที่ถูกสั่งระงับใช้ชั่วคราวเพื่อนำไปแก้ไขหรือตรวจสภาพ และการสั่งอนุญาตให้ใช้รถได้ตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง"

มาตรา 7 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 6 ตรี แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522

"มาตรา 6 ตรี ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด"

มาตรา 8 ให้ยกเลิกความในมาตรา 15 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2530 และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

"มาตรา 15 ทวิ การตรวจสภาพรถตามมาตรา 6 ทวิ มาตรา 7 (2) มาตรา 14 วรรคสอง มาตรา 15 หรือมาตรา 36 ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง"

มาตรา 9 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 54 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522

"มาตรา 54 ทวิ ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 6 มาตรา 6 ทวิ มาตรา 11 มาตรา 12 วรรคหนึ่ง มาตรา 14 มาตรา 18 วรรคหนึ่ง มาตรา 21 มาตรา 22 วรรคหนึ่ง มาตรา 27 วรรคหนึ่ง มาตรา 28 มาตรา 62 มาตรา 63 มาตรา 66 หรือมาตรา 67 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดใบอนุญาตขับรถของผู้นั้น และสั่งเป็นหนังสือให้ผู้นั้นไปรายงานตนต่อนายทะเบียนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีคำสั่ง และให้ถือว่าคำสั่งนั้นเป็นใบอนุญาตขับรถชั่วคราวภายในกำหนดเวลาที่ให้ไปรายงานดังกล่าว

คำสั่งให้ไปรายงานตนต่อนายทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตาม
แบบที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา"

มาตรา 10 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 58 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติ
รถยนต์ พ.ศ. 2522

"มาตรา 58 ทวิ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงออกตาม
มาตรา 6 ทวิ วรรคสี่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท"

มาตรา 11 ให้ยกเลิกความในมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์
พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2527
และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

"มาตรา 60 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 6 วรรคสองและ
วรรคสาม มาตรา 6 ทวิ วรรคสอง มาตรา 11 มาตรา 12 วรรคหนึ่ง มาตรา 13
วรรคหนึ่ง มาตรา 14 มาตรา 16 วรรคหนึ่ง มาตรา 17 วรรคหนึ่งและวรรคสอง
มาตรา 18 วรรคหนึ่ง มาตรา 20 วรรคหนึ่ง มาตรา 21 มาตรา 22 วรรคหนึ่ง
มาตรา 27 วรรคหนึ่ง มาตรา 56 หรือมาตรา 57 ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน
สองพันบาท"

มาตรา 12 ให้ยกเลิกความในมาตรา 61 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์
พ.ศ. 2522 และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

"มาตรา 61 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 6 ทวิ วรรคหนึ่ง
มาตรา 15 หรือมาตรา 28 หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา 36
ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท"

มาตรา 13 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 61 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติ
รถยนต์ พ.ศ. 2522

"มาตรา 61 ทวิ ผู้ใดลบ ชีตผ้า เต็ม หรือตัดทอน ซึ่งข้อความหรือเครื่องหมายระงับใช้รถชั่วคราวที่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ทำไว้ที่กระจกหน้าหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของรถ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ เป็นเหตุให้ข้อความหรือเครื่องหมายนั้นเลอะเลือน สุกหาย หรือมองไม่เห็น ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท"

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ. ....)

ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522

หลักการ

กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับการสั่งระงับการใช้รถ
ที่เครื่องยนต์ก่อให้เกิดก๊าซ ฝุ่น คาร์บอน ละอองเคมี หรือเสียงเกินเกณฑ์ที่กำหนดเป็น
การชั่วคราว การใช้รถที่ถูกล้างระงับใช้ชั่วคราว และการสั่งอนุญาตให้ใช้รถที่ได้แก้ไข
และผ่านการตรวจสอบแล้ว

เหตุผล

เนื่องจากมาตรา 6 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522
กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีแต่งตั้งหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ มี
อำนาจสั่งระงับการใช้รถที่เครื่องยนต์ก่อให้เกิดก๊าซ ฝุ่น คาร์บอน ละอองเคมี หรือ
เสียงเกินเกณฑ์ที่กำหนดเป็นการชั่วคราว จนกว่าจะได้มีการนำรถดังกล่าวไปแก้ไข
และตรวจสอบสภาพและได้รับคำสั่งอนุญาตให้ใช้ได้ เว้นแต่จะเป็นการใช้รถเพื่อนำไป
แก้ไขหรือตรวจสอบสภาพ และโดยที่มาตรา 6 ทวิ ดังกล่าว กำหนดให้การสั่งระงับ
การใช้รถชั่วคราว การใช้รถที่ถูกล้างระงับการใช้ชั่วคราว และการสั่งอนุญาตให้ใช้
รถที่ได้แก้ไขและผ่านการตรวจสอบแล้ว เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ร่าง

กฎกระทรวง

ฉบับที่ .. (พ.ศ. ....)

ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์

พ.ศ. 2522

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2530 และมาตรา 6 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 การสั่งระงับใช้รถชั่วคราวให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินการดังนี้

(1) จัดให้มีข้อความ "ห้ามใช้" ด้วยตัวอักษรสีแดงอยู่ภายในกรอบสี่เหลี่ยมผืนผ้าตามแบบท้ายกฎกระทรวงนี้ ณ บริเวณกระจกหน้าด้านซ้ายสำหรับรถยนต์และรถจักรยานสามล้อ หรือ ณ บริเวณโคมไฟหน้ารถสำหรับรถจักรยานยนต์แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ไม้อาจจัดให้มีข้อความ "ห้ามใช้" ณ บริเวณดังกล่าวข้างต้น ให้จัดให้มีข้อความ "ห้ามใช้" ไว้ ณ ส่วนใดส่วนหนึ่งของรถบริเวณที่มองเห็นได้อย่างชัดเจนจากภายนอก

(2) จัดทำคำสั่งระงับใช้รถชั่วคราวเป็นหนังสือตามแบบท้ายกฎกระทรวงนี้ และให้จัดส่งสำเนาคำสั่งให้นายทะเบียนหรือเจ้าพนักงานจราจรตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก แล้วแต่กรณี ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่มีคำสั่งระงับใช้รถชั่วคราว คำสั่งระงับใช้รถชั่วคราวดังกล่าวให้ผู้ขับขี่เก็บประจำไว้ที่ตัวรถ

ข้อ 2 รถที่ได้ถูกสั่งระงับใช้ชั่วคราวไว้แล้วให้ใช้ได้เพียงเพื่อการนำรถไปแก้ไขหรือตรวจสภาพก่อนใช้

ในการใช้รถตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ขับขี่บันทึกรายละเอียดการใช้รถในระหว่างถูกสิ่งระงับใช้ชั่วคราวทุกครั้ง ตามรายการในแบบด้านหลังคำสั่งระงับใช้รถชั่วคราวทุกรายการก่อนใช้รถ เว้นแต่รายการในช่องเวลาที่ถึงที่หมายปลายทาง และเมื่อผู้ขับขี่ได้ใช้รถนั้นถึงที่หมายปลายทางแล้ว ก็ให้บันทึกเวลาที่ถึงที่หมายปลายทางหลังจากสิ้นสุดการใช้รถในแต่ละครั้ง

ข้อ ๒ ในกรณีที่มีการตรวจสอบรถที่อยู่ในระหว่างถูกสิ่งระงับใช้ชั่วคราวให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งทำการตรวจสอบรถ บันทึกการตรวจสอบการใช้รถไว้ทุกครั้ง เกี่ยวกับวัน เวลา และสถานที่ที่ตรวจไว้ในแบบด้านหลังคำสั่งระงับใช้รถชั่วคราวในช่องบันทึกของเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบ

ข้อ ๔ รถที่ได้มีการนำไปแก้ไขและพร้อมที่จะตรวจสอบเพื่อขออนุญาตใช้ต่อไปนั้น ให้นำไปตรวจสอบสภาพรถแห่งใดแห่งหนึ่ง ณ ที่ทำการของนายทะเบียนสถานตรวจรถของเจ้าพนักงานจราจร หรือสถานตรวจสภาพรถตามที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

ข้อ ๕ เมื่อรถที่ถูกสิ่งระงับใช้ชั่วคราวได้รับการแก้ไขและผ่านการตรวจสอบสภาพแล้ว ให้นายทะเบียนหรือเจ้าพนักงานจราจรตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย แล้วแต่กรณี ลงข้อความ "ห้ามใช้" ที่กระทำไว้ และมีคำสั่ง "อนุญาตให้ใช้ได้" แสดงไว้ที่ต้นฉบับและสำเนาคำสั่งระงับใช้รถชั่วคราว

หลักเกณฑ์และวิธีการทำคำสั่งอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

ให้ไว้ ณ วันที่ ..... พ.ศ. ....

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

คำสั่งระงับใช้รถชั่วคราว

ด้วยได้ตรวจพบว่า รถยนต์หมายเลขทะเบียน ..... ชื่อชนิดรถ.....
ม. .... จังหวัด..... ชื่อเจ้าของรถหรือผู้ขับขี่.....
มีสภาพเครื่องยนต์ก่อให้เกิดก๊าซ ฝุ่น คาร์บอน ละเอียดของเคมี หรือเสียงเกินเกณฑ์ที่ทางราชการ
กำหนด ดังนี้

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

บริเวณที่ตรวจพบ..... ถนน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
เมื่อวันที่ ..... เดือน..... พ.ศ. .... เวลา ..... น.

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์
พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... จึง
ออกคำสั่งระงับใช้รถดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราวตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป และเมื่อได้นำรถไป
แก้ไขแล้วให้นำรถไปขอรับการตรวจสภาพก่อนใช้ ณ .....
ถ้าหากมีความจำเป็นต้องไปตรวจสภาพ ณ สถานที่อื่น ให้แจ้งให้นายทะเบียนหรือ
เจ้าพนักงานจราจรตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบกทราบทันที

(ลงชื่อ) ..... เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ
(.....)

ตำแหน่ง .....

ข้าพเจ้าซึ่งเป็นเจ้าของหรือผู้ขับขี่รถยนต์คันดังกล่าวข้างต้น ได้ทราบ
คำสั่งระงับใช้รถชั่วคราวของเจ้าพนักงานแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ) ..... เจ้าของหรือผู้ขับขี่
(.....)

(โปรดแนบ)

รายละเอียดการใช้รถที่ถูกสั่งระงับใช้ชั่วคราว

รถยนต์ประเภท.....ชื่อชนิดรถ.....

หมายเลขทะเบียน.....จังหวัด.....

ได้มีการนำรถไปแก้ไข หรือไปตรวจสอบสภาพก่อนใช้ ตามรายละเอียดการใช้รถ ดังนี้

(1) ครั้งที่	(2) วัน เดือน ปี	ออกจาก		ที่หมายปลายทาง		(7) ผู้ขับขี่	(8) บันทึกของ เจ้าหน้าที่ ผู้ตรวจสอบ
		(3) สถานที่	(4) เวลา..น.	(5) สถานที่	(6) เวลา..น.		
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

หมายเหตุ : - รายการที่ (1) (2) (3) (4) (5) และ (7) ให้กรอกทันทีก่อนการใช้รถ รายการที่ (6) ให้กรอกทันทีเมื่อสิ้นสุดการใช้รถ
- รายการที่ (8) ให้กรอกสถานที่, เวลา, วัน เดือน ปี และชื่อเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบ

- ค่าเตือน :
- (1) ไม่เก็บค่าสิ่งระงับใช้รถชั่วคราว" ไว้ประจำที่ตัวรถ มีโทษปรับไม่เกิน 500 บาท
  - (2) ไม่บันทึกรายละเอียดการใช้รถตามที่กำหนด มีโทษปรับไม่เกิน 500 บาท
  - (3) ลบข้อความ "ห้ามใช้" โดยไม่มีอำนาจ มีโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท
  - (4) ใช้รถที่ถูกห้ามใช้เพื่อการอื่นอันมิใช่เพื่อการแก้ไขหรือตรวจสอบ มีโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท

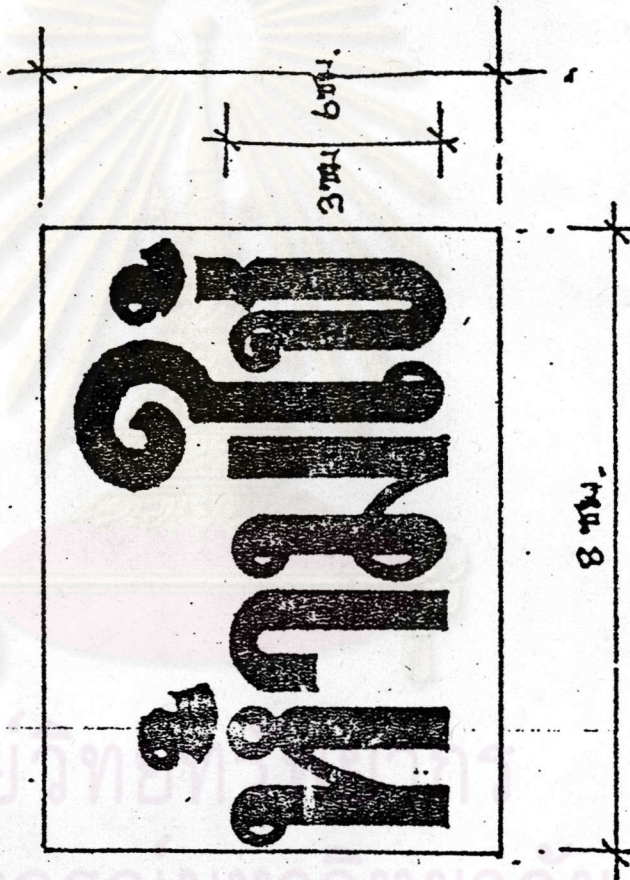
แบบข้อความภาษาไทยที่จัดทำขึ้นสำหรับรถเข็น และรถเข็นสามล้อ

24 ซม.

แบบข้อความห้ามใช้รถจักรสำหรับรถจักรยานยนต์

ห้ามใช้

คู่มือพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ร่างที่ สก.ตรวจพิจารณาแล้ว

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ. ....)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมข้อ 2 วรรคสอง แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2531)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 เพื่อให้การตรวจสอบสภาพรถตาม
มาตรา 6 ทวิ วรรคสอง เป็นไปตามข้อ 2 วรรคหนึ่ง หรือตามที่กรมการขนส่งทางบก
กำหนด ตามกฎกระทรวงดังกล่าว

เหตุผล

เนื่องจากมาตรา 6 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522
กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีแต่งตั้งหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ
มีอำนาจสั่งระงับการใช้รถที่เครื่องยนต์ก่อให้เกิดก๊าซ ฝุ่น ตะกั่ว ควัน ละอองเคมี หรือ
เสียงเกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้ชั่วคราว จนกว่าจะได้มีการนำรถดังกล่าวไปแก้ไขและผ่าน
การตรวจสอบสภาพจากเจ้าหน้าที่ และโดยที่มาตรา 15 ทวิ ได้กำหนดให้การตรวจสอบสภาพ
รถตามมาตรา 6 ทวิ ดังกล่าว เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดใน
กฎกระทรวง สมควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อ 2 วรรคสอง แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 4
(พ.ศ. 2531) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 เพื่อให้การ
ตรวจสอบสภาพรถตามมาตรา 6 ทวิ วรรคสอง เป็นไปตามข้อ 2 วรรคหนึ่ง หรือตามที่
กรมการขนส่งทางบกกำหนด ตามกฎกระทรวงดังกล่าวด้วย จึงจำเป็นต้องออก
กฎกระทรวงนี้

ร่าง

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ... (พ.ศ. ....)

ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์

พ.ศ. 2522

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2530 และมาตรา 15 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกความในวรรคสองของข้อ 2 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2531) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"การตรวจสภาพรถตามมาตรา 6 ทวิ วรรคสอง มาตรา 14 วรรคสอง มาตรา 15 และมาตรา 36 ให้ตรวจตามรายการที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งหรือตามที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด"

ให้ไว้ ณ วันที่

พ.ศ. ....

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ประกาศกรมการขนส่งทางบก

เรื่อง กำหนดแบบหนังสือคำสั่งให้ผู้ขับขี่ไปรายงานตนต่อนายทะเบียน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 54 ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... อธิบดีกรมการขนส่งทางบกกำหนดให้แบบหนังสือคำสั่งให้ผู้ขับขี่ไปรายงานตนต่อนายทะเบียน เป็นไปตามแบบท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่

พ.ศ. ....

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่
กรมการขนส่งทางบก

ด้วยผู้ขับขี่รถยนต์ชื่อ ..... บ้านเลขที่ .....

ถนน ..... ตำบล/แขวง .....

อำเภอ/เขต ..... จังหวัด .....

ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถ ..... เลขที่/ฉบับที่ .....

ออกให้โดยนายทะเบียน ..... ณ วันที่ .....

ขับรถประเภท ..... ชื่อชนิดรถ ..... สี .....

หมายเลขทะเบียน ..... จังหวัด ..... กระทำความผิดฐาน

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

เหตุเกิดบริเวณ ..... ตำบล/แขวง .....

อำเภอ/เขต ..... จังหวัด .....

เมื่อวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... เวลา .....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 54 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์
พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....
พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้ผู้ขับขี่ดังกล่าวไปรายงานตนต่อนายทะเบียน ณ กองตรวจ
การขนส่ง กรมการขนส่งทางบก สำนักงานขนส่งจังหวัด .....

ภายในวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... ทั้งนี้ ให้
ถือว่าคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ฉบับนี้เป็นใบอนุญาตขับรถชั่วคราวภายในกำหนดเวลาดังกล่าว

ลงชื่อ ..... พนักงานเจ้าหน้าที่
(.....)

ข้าพเจ้าผู้ขับขี่รถยนต์คันดังกล่าวข้างต้นได้ทราบข้อหาและคำสั่งให้ไป
รายงานตนต่อนายทะเบียนแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ ..... ผู้ขับขี่
(.....)

ประวัติผู้เขียน

นางสาวสภาวะดี สุธมน์ เกิดเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2509 ที่กรุงเทพฯ สำเร็จการศึกษา
 ชั้นปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต เมื่อปี พ.ศ. 2531 จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เข้ารับการทำงานครั้งแรกที่
 ฐานาการกรุงเทพมหานคร ต่อมาเข้ารับราชการในตำแหน่งนิติกร กองกฎหมายและระเบียบ
 การคลัง กรมบัญชีกลาง ปัจจุบันรับราชการในสังกัดกรมการขนส่งทางบก

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย